

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และคณะกรรมการด้านข้อมูลรายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๖๐

เรื่อง การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์และเที่ยงธรรม
ผู้เรียบเรียง นายชงชญา สุวรรณมณี วิทยากรชำนาญการพิเศษ สำนักวิชาการ
ออกอากาศ ธันวาคม ๒๕๕๙

ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองที่อำนาจอริปไตยเป็นของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน แท้จริงแล้วประชาชนจะต้องปกครองกันเอง ออกกฎหมายเอง บริหารเอง แต่ประชาชนมีจำนวนมากไม่สามารถหาสถานที่และเวลา ในการประชุมหารือกันได้ จึงต้องมีการเลือกตั้ง มอบอำนาจให้บุคคลหรือคณะบุคคลไปทำหน้าที่ปกครอง จัดสรรผลประโยชน์และดูแลทุกข์สุขของประชาชน แทนตน ดังนั้น การเลือกตั้งจึงมีความสำคัญต่อประชาชนในการไปทำหน้าที่ใช้สิทธิของตนเอง การเลือกคน เป็นผู้แทนในระดับต่าง ๆ เป็นการส่งมอบอำนาจให้บุคคลนั้นทำหน้าที่แทนเราจะต้องมอบด้วยความระมัดระวัง เพราะผลกระทบจากการใช้อำนาจในทางที่ผิด หรือใช้ไม่เกิดประสิทธิภาพจะส่งผลกระทบต่อตัวเรา สังคม และประเทศชาติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่หากมอบอำนาจด้วยการเลือกคนดี มีความสามารถเป็นผู้แทน ในทุกระดับ ก็จะทำให้ท้องถิ่นหรือประเทศชาติ มีนโยบายการบริหารงานที่ดี และชีวิตความเป็นอยู่ ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้รับการพัฒนาดีขึ้น อันจะส่งผลให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าสืบไป

การเลือกตั้งของประเทศไทยในอดีตตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับชาตินั้น เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไป ว่ายังคงมีการซื้อสิทธิ ขายเสียงและมีการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งอยู่อีก ผู้แทนบางคนที่ได้รับการเลือกตั้ง เข้ามามีพฤติกรรมในการแสวงหาอำนาจ และผลประโยชน์ สร้างความเสียหายให้กับประชาชน ชุมชนสังคม ประเทศชาติ และผลกระทบด้านอื่น ๆ อีกมากมาย ทั้งนี้ ปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงได้มีการพัฒนารูปแบบ ไปไกลมาก เหมือนดังที่มีผู้กล่าวว่า “การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ คือ การสรรหาคนดีเข้าสภา แต่จะอย่างไรให้ได้มา เพราะรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐ มีการปรับเปลี่ยนมาหลายรูปแบบ เพื่อให้ การเลือกตั้งเกิดความสุจริตแต่นักการเมืองมักมีกลเม็ดเด็ดพราวเพื่อให้ตัวเองสามารถเข้ามาในสภา การเลือกตั้งที่จะบริสุทธิ์ยุติธรรมขึ้นอยู่กับก่อนเลือกตั้ง หลังเลือกตั้ง และเรารู้ดีว่าวิธีการหาเสียงสมัยนี้ คินหมาหอนไม่มีแล้ว ซึ่งปัจจุบันไม่ใช่แค่การซื้อเสียง แต่เป็นการเลี้ยงเสียงแล้ว ฉะนั้นจะอย่างไร ให้การเลือกตั้งบริสุทธิ์ยุติธรรม ทุกคนต้องร่วมมือกัน ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพียงอย่างเดียว”

ขณะนี้ประเทศไทยกำลังจะมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ซึ่งมุ่งเน้นที่จะทำการปฏิรูปกระบวนการเลือกตั้ง ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้มีระบบการจัดการการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์และเที่ยงธรรม โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้จัดเวที สัมมนาเพื่อจะรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะและข้อสังเกต มารวบรวมประเด็น เพื่อเป็นประโยชน์ในการยกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎรครั้งต่อไปให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับที่จะประกาศใช้ในไม่ช้านี้ ให้เป็นระบบการเลือกตั้งที่ดีมีความบริสุทธิ์และเที่ยงธรรมมากที่สุด ซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบของระบบเลือกตั้งที่อย่างน้อย ๓ ประการ ดังนี้

๑. ระบบการเลือกตั้งนั้นจะต้องสะท้อนความต้องการและผลประโยชน์อันหลากหลายหลายของประชาชน และกลุ่มผลประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริงของสังคมนั้น ๆ

๒. ระบบการเลือกตั้งนั้นจะต้องสามารถหลอมรวมฝ่ายต่าง ๆ ให้เกิดการบูรณาการทางสังคมขึ้นมาได้ กล่าวคือสามารถเอื้อต่อการรวมตัวกันในหมู่ผู้ได้รับการเลือกตั้งให้เกิดฝ่ายเสียงข้างมากที่มีประสิทธิภาพในการเป็นรัฐบาล และเกิดฝ่ายเสียงข้างน้อยที่เป็นปีกแผ่นในการถ่วงดุลและตรวจสอบการทำงานของฝ่ายเสียงข้างมาก

๓. ระบบการเลือกตั้งนั้นจะต้องเอื้ออำนวยให้เกิดฝ่ายเสียงข้างมากที่มีขนาดพอเพียงและไม่มากเกินไป เพื่อเป็นหลักประกันในการจัดตั้งรัฐบาลและบริหารประเทศตามเจตจำนงทางการเมืองของตน แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องมีหลักประกันที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน (ฝ่ายค้าน) ที่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจของฝ่ายรัฐบาลได้

ทั้งนี้ การเลือกตั้งที่เป็นประชาธิปไตยจะต้องประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ ดังนี้

๑. หลักความสุจริตและเที่ยงธรรม เพื่อป้องกันการโกงทุจริตในการเลือกตั้ง

๒. หลักการเลือกตั้งโดยอิสระเพื่อให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่ถูกบังคับหรือจูงใจ

๓. หลักการลงคะแนนเสียงแบบลับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นล่วงรู้ การตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้ง

๔. หลักการเลือกตั้งมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนตามวาระ เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเลือกตั้งใหม่ตามวาระหรือตามเหตุแห่งการสิ้นสุดลงก่อนวาระ เช่น การยุบสภา

๕. หลักความเสมอภาคในการรับรองให้ประชาชนทุกคนไม่ว่าจะมีเพศ อายุ ศาสนา อาชีพ ใด ย่อมมีสิทธิเลือกตั้งเท่ากันโดย ๑ เสียง เลือกผู้แทนได้ ๑ คน

๖. หลักความทั่วถึงเป็นการทั่วไป เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งให้มากที่สุด

การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์และเที่ยงธรรมย่อมเกิดขึ้นได้จากองค์ประกอบของกระบวนการเลือกตั้งจากส่วนที่บัญญัติหลักการกว้าง ๆ ไว้ในรัฐธรรมนูญและได้กำหนดกระบวนการเลือกตั้งโดยละเอียดทั้งหมดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันเป็นกระบวนการกลั่นกรองเพื่อคัดเลือกเฉพาะผู้แทนที่ดี มีคุณภาพ เข้ามาบริหารราชการแผ่นดินเพื่อประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ของประเทศ トラบใดที่กระบวนการกลั่นกรองไม่รัดกุมรอบคอบเพียงพอ มีช่องว่างส่วนใดส่วนหนึ่ง การเลือกตั้งย่อมได้แต่ผู้แทนที่เข้ามาเพื่อแสวงหาอำนาจและผลประโยชน์ส่วนตัว ปลอ่ยให้คนส่วนใหญ่ของประเทศจมอยู่ในความทุกข์ยากอย่างไม่มีสิ้นสุด การปฏิรูปการเมืองไทยแม้จะไม่ได้โรยไว้ด้วยกลีบกุหลาบ แต่อำนาจของปวงชนชาวไทยตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญจะเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ที่จะทำให้การเลือกตั้งครั้งต่อ ๆ ไปเป็นไปอย่างบริสุทธิ์และเที่ยงธรรม ขอเพียงปวงชนชาวไทยทุกคนให้ความร่วมมือร่วมใจกัน เฝ้าระวังอย่าให้กระบวนการคัดกรองประชาธิปไตยของเราเกิดช่องว่างแล้วปลอ่ยให้คนไม่ดี คนคดโกง หลุดรอดเข้ามาทำลายประเทศชาติได้อีก จงตระหนักถึงหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศเมื่อถึงเวลาเลือกตั้ง จงพร้อมใจกันไปใช้สิทธิของตนอย่างพร้อมเพรียงให้เป็นคะแนนเสียงที่บริสุทธิ์และเที่ยงธรรมอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

การเลือกตั้งที่เป็นประชาธิปไตยเป็นอย่างไร. (๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๖).

กรุงเทพธุรกิจ. สืบค้น ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ จาก

<http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/๕๕๑๗๕๒#sthash.rjWWmQhU.dpuf>

ชัยรัตน์ พัชรไตรรัตน์. (๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘) แก่ทุจริตเลือกตั้งยาก “เสียงเสียง” ไปไกลกว่า “ชื่อเสียง”.

สืบค้น ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ จาก <http://110.170.184.194/bmanews/viewDetail.aspx?ID=58065>

ชูชาติ อารีจิตรานุสรณ์. การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม. สืบค้น ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ จาก

<http://home.kku.ac.th/chuare/2/whiteelection.pdf>

สกุล สื่อทรงธรรม. (เมษายน ๒๕๕๔). “ความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง” สืบค้น ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ จาก

http://www.idea.int/es/publications/electoral_justice/loader.cfm?csmodule=security/getfile&pageid=45153

สุเทพ พรหมवास และคณะ (ธันวาคม ๒๕๕๕) “วิถีประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง”

สืบค้น ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ จาก <http://ppb.ect.go.th/01.pdf>